

REPORTATGE | Les dues propostes formen part dels itineraris per les Terres de Cruïlla

Ruta per la història del Montsià

Coincidint amb la celebració de les respectives festes majors, els municipis ebrenchs de la Sénia i Ulldecona presenten aquesta setmana dues rutes guiades per conèixer part del seu llegat

PER J. J. BUJ

Explicar el material i els continguts del Centre d'interpretació del riu Sénia instal·lat al Molí la Vella i conèixer les diferents restes de molins en el tram del riu des del poble fins a aquest molí senienç són els objectius de la passejada prevista per a avui dijous, a les 18.00 h, a la Sénia.

L'itinerari permet visitar una zona del riu Sénia de gran bellesa i amb molts indicis dels molins hidràulics que s'hi van ubicar des d'època medieval fins al primer quart del segle XX. De la plaça Major s'anirà al costat del pont vell de les Cases del Riu (Rossell). La vora del curs fluvial portarà els visitants fins arribar al Molí la Vella.

En aquest trajecte, de mitja hora aproximadament, es troben moltes evidències de les instal·lacions industrials que feien servir l'aigua per funcionar: molins fariners, paperers i la primera fàbrica de pinzells que hi va haver a la Sénia.

Un cop arribats al Molí la Vella, es farà una visita guiada als continguts del Centre d'interpretació del riu Sénia. El lloc de trobada serà la plaça Major de la Sénia i ho organitza el Centre d'Estudis Seniençs.

Ulldecona fortificada

Descobrir els molts vestigis que hi queden del passat medieval del poble és la idea a partir de la qual el Centre d'Estudis d'Ulldecona ha programat la sortida del dissabte 27 d'agost.

Segons l'historiador Joan Roig, que guiarà el recorregut, la vila d'Ulldecona era un recinte fortificat, envoltat de muralles, que tenien uns cinc metres d'alçada amb un gruix que anava del se-

Imatge del Centre d'interpretació del riu Sénia, ubicat al Molí la Vella. FOTO: JOAN REVILLAS

Imatge del nucli antic d'Ulldecona, una vila que en la seva època medieval estava fortificada. FOTO: JOAN REVILLAS

tanta als cent vint centímetres. Disposava de quatre portals fortificats, el de Tortosa -al nord-est- i el de València -al sud-oest-, als extrems del carrer Major i en direcció a les dues ciutats esmentades, també hi havia el portal de Morella -al nord-oest- i el de la Mar -al sud-est-, que donaven sortida als vilatans en els flancs laterals de la vila.

L'any 1854 es va tombar el portal de Tortosa i l'any 1868 el de València, a fi de donar més espai per a la circulació de bagatges i els carruatges del correu, ja que el carrer Major va passar a ser carretera. Entre 1884 i 1887 s'enderroquen el portal de la Mar i el de Morella.

Per saber-ne més coses, sobre les murades d'Ulldecona, la cita serà el proper dissabte, a les deu del matí, al passeig de l'Estació, davant de l'estació de tren d'Ulldecona.

Terres de Cruïlla

Les dues passejades per la Sénia i Ulldecona formen part de la tercera edició dels itineraris per les Terres de Cruïlla, que organitzen els centres d'estudis d'aquests dos municipis, juntament amb els de Mas de Barberans, Santa Bàrbara, les Cases d'Alcanar, Traiguera, Rossell, Sant Rafel i el Barri Castell i l'Associació Cultural Lo Rafal d'Alcanar.

El projecte comú pretén descobrir part del patrimoni dels municipis de les comarques veïnes del Montsià i el Baix Maestrat. Les pròximes sortides seran a Traiguera, al mes de setembre, a Sant Rafel-el Castell i a Alcanar, a l'octubre. La visita al terme de Freginals, a càrrec del Centre d'Estudis Planers de Santa Bàrbara, tancarà el cicle d'itineraris.

L'itinerari per la Sénia finalitzarà al Centre d'interpretació del riu Sénia

La visita guiada per Ulldecona permetrà descobrir les restes de les antigues muralles